

allerede har nævnt, at jeg gerne vil være med til at gøre, hvad gøres kan, for at fritage vort Samfund for den oprivende Agitation, som jeg meget godt ser vil blive iværksat gennem Menneskealdre, hvis vi vedtage det Forslag, som her foreligger, uforandret.

Jeg ved selvfølgelig godt, at man vil sige til mig — og man kan med Føje sige det —: Det er kun et Slag i Luften, det betyder ingenting. Meget vel, det kan gerne være, at det ikke er andet. Man kan sige til mig, at det er let at opstille et Forslag, som man forud ved vil faa den Skæbne at blive forkastet, at det tjener til ingenting. Ja vel, det kender jeg ogsaa. Man kan sige til mig — og det er ogsaa blevet sagt —, at det er en let Sag at kritisere og gøre sig kæk, naar man ved, at Tingene gaa deres jævne Gang alligevel. Heller ikke det anfægter mig, det er mig ganske ligegyldigt, hvad man i saa Henseende vil sige. Men jeg vil have den Tilfredsstillelse, at mine Børn og Børnebørn skulle kunne sige: Ja, vor Fader gjorde dog, da han sad i Rigsdagen, til sidst et Forsøg paa at tilvejebringe forstandige og forsvarlige Tilstande. Vare hans Ord den Gang blevne tagne til Følge, havde vi ikke haft det, som vi nu have det. Jeg kan forsikre Dem, baade den højtærede Minister og de Herrer paa den anden Side, at den Dag vil komme, da De med alt andet end Begejstring ville omtale den Lov, som De nu faa vedtagen om nogle faa Dage. Den Dag vil komme, da De ville erkende, at det var et saare farligt Eksperiment, De gjorde, da De gik saa vidt med det ene voldsomme Skridt, som De ville gøre her. Det er noget af det, som er karakteristisk for vor lille Nation, at ligesom vi ere træge og langsomme og ikke hurtige i Vendingen i nogen Henseende — naar vi saa endelig komme til det, saa springe vi ud i det uvisse, springe ud med en Hensynsløshed, som om der slet ingen Fare var.

Man skulde være gaaet en Smule mere forsigtigt til Værks og have taget lidt lempeligere paa Sagen saaledes, som min gamle Ven — tør jeg godt sige — afdøde C. Berg sagde, og som hans Søn i Dag citerede. Han sagde: Vi ville gøre meget store Indrømmelser, naar vi da kunne opnaa en virkelig Fremgang, en virkelig Forbedring af den kommunale Valgrets Forhold. Havde man gjort det, havde der ikke været nogen varmere Tilhænger af hele denne Reform end jeg. Men hvis jeg vilde gaa med til det foreliggende Forslag

uforandret, vilde jeg betragte mig som en Misdæder, næsten som en Forbryder overfor mine Børn og Børnebørn. Saaledes vilde jeg betragte mig, hvis jeg gik med til det uden at gøre et Forsøg paa at faa en Ændring deri.

Indenrigsministeren (Sigurd Berg): Det ærede Medlem beklagede sig over, at jeg før havde brugt for stærke Ord i Karakteristikken af Højres Stilling i denne Sag. Jeg er ikke enig med det ærede Medlem deri; og efter at jeg i Dag har hørt det ærede Medlem tale, er jeg det endnu mindre end før. Det ærede Medlem mindede om, at jeg i Dag havde fremdraget nogle Udtalelser af Venstres daværende Ordfører C. Berg om de Fremskridt, han var tilbøjelig til at lade sig nøje med. Men hvad fik Venstre til Svar fra Højres Side paa denne Tale? Det mødte Afvisning, Afvisning, bestandig Afvisning, ligegyldigt, hvor forhandlingsvenligt Venstre var. Højre havde kun et eneste Svar. De vilde ikke forhandle om denne Sag, og denne Stilling har Højre fastholdt gennem Aarene, lige til Venstre blev saa stærkt, at det kunde tvinge Højre til at indgaa paa Forhandlingens Vej. Saa sagde det ærede Medlem ogsaa, at han fandt det uklogt af Regeringen, at man accepterede denne lille Rest af den privilegerede Valgret, der her er Tale om, og jeg ønsker at understrege denne Udtalelse fra det ærede Medlems Side. Thi hvad er der sket gennem disse Aar? Højre har med begge Hænder holdt fast paa den privilegerede Valgret her i Landet, bestandig og altid. Og nu i de allerseneste Aar har der ikke været nogen som helst Ændring, der viste Udsigt til, at Højrepartiet vilde gaa med til en Ordning udenom den privilegerede Valgret. Saadan er Sandheden. Saaledes er det faktiske Forhold. Derfor ønsker jeg at understrege denne Udtalelse af det ærede Medlem. Det ærede Medlem bebrejder som Højres Ordfører her i Dag Regeringen, at vi have vist Imødekommen overfor bestemte Ønsker fra konservativ Side. Det ærede Medlem ønsker; alt-saa, at Regeringen hellere end at gaa ind paa Indrømmelser af en saadan Art skulde have kastet Landet ind i en Kamp. Andet Vilkaar har der ikke foreligget. Dette Udtryk af det ærede Medlem ønsker jeg at understrege.

Anders Nielsen: Jeg ønsker at gøre en kort Bemærkning til det ærede Medlem, der drog til Felts mod det foreliggende Forslag. Han sluttede sin Tale med at